

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie Kladna

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0950
Kódování materiálu	VY_32_INOVACE_dej2_kld10
Označení materiálu	kld10_historie.pdf
Název školy	Gymnázium Kladno, nám. E. Beneše 1573
Autor	PaedDr. Zuzana Vlčková
Anotace	Výukový materiál seznamuje žáka stručně s historií města Kladna zejména v 19. a 20. století.
Předmět	Dějepis
Tematická oblast	Kladno
Téma	Historie Kladna
Očekávané výstupy	Žák umí vysvětlit historii města Kladna a porovnat jeho jeho vývoj v kontextu historie 19. a 20. toletí.
Klíčová slova	Kladno, město, zemědělství, hornictví, hutnictví, stavební činnost
Druh učebního materiálu	Dokument pro samostatnou práci žáků
Ročník	6 - 9
Cílová skupina	Nižší stupeň osmiletého gymnázia, druhý stupeň základní školy
Ověřeno	7. 5. 2014, O4
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	
Literatura:	
[1] KOLEKTIV AUTORŮ. <i>DOBÝVÁNÍ UHLÍ NA KLADENSKU: (historie kladensko-slánsko-rakovnické pánve)</i> . Ostrava: OKD, a.s., Ostrava, 2006.	
[2] SEIFERT, Josef a Jiří KOVAŘÍK. <i>Doly, hutě a Kladno</i> . Kladno: Statutární město Kladno, 2013.	
[3]SEIFERT, Josef. <i>Konec kladenského uhelného revíru</i> . Libušín, 2002.	
[4]KRAJNÍK, Stanislav. <i>Kladno</i> . Kladno: Nezávislý novinář, 1993.	
[5]VEVERKOVÁ, Irena. <i>Kladno</i> . Litomyšl: Paseka, 2008.	
[6]VEVERKOVÁ, Irena. <i>Procházka Kladnem</i> . Kladno: Nezávislý novinář, 1999	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Historie města Kladna

Kladno je v současné největším městem Středočeského kraje. Nachází se v blízkosti hlavního města Prahy, jen 15 km od mezinárodního Letiště Václava Havla.

Kladno bylo původně zemědělskou vsí. Nedaleko se nacházaly přemyslovské tvrze Budeč a Libušín, které však postupně ztrácely svůj význam, jak se moc Přemyslovců přesunula do Prahy. Koncem 12. století nabývají na významu Slaný a Unhošť.

První zmínka o Kladně se vyskytuje v kronice Václava Hájka z Libočan a zmiňuje vpád Lučanů, což není ale doložitelná informace. První písemné zprávy pocházejí ze 14. století, kdy bylo panství v držení Kladenských z Kladna.

Po vymření rodu se stalo panství majetkem Žďárských ze Žďáru. V roce 1561 bylo Kladno privilegiem Ferdinanda I. povýšeno na městys, získalo právo konání trhů a městský znak, ale mělo také povinnost být obeháno hradbami. Ke konci panování Žďárských panství poněkud chátralo, několikrát měnilo majitele. Předposlední majitelka, vévodkyně toskánská, se pokusila spojit kladenské panství s buštěhradským, ale z finančních důvodů se to nepodařilo a panství bylo prodáno břevnovským benediktinům.

V době, kdy panství patřilo břevnovskému klášteru, byl přestavěn zámek, postavena kaple sv. Floriána a mariánské sousoší na hlavním kladenském náměstí. Kladno se rozšiřovalo, vznikl dnešní Rozdělov a Štěpánov, ale hlavní aktivitou zde bylo zemědělství.

Význam města vzrostl po objevení zásob uhlí ve druhé polovině 18. století, kdy se pomalu začalo těžit na území Vrapic.

K rychlému rozvoji došlo po roce 1846, kdy Jan Váňa odkryl na katastru Kročehlav hlavní kladenskou sloj.

Václav Novotný zakládá další jámy a spojuje se s Vojtěchem Lannou ve spolku „Prager Kohlenbergwerk nächst Kladno“ (Pražské uhelné doly u Kladna)

Roku 1870 bylo Kladno dekretem císaře Františka Josefa I. povýšeno na město.

V té době se začíná také rozvíjet železářská výroba ve Vojtěšské huti pojmenované po jednom ze zakladatelů Vojtěchu Lannovi.

V roce 1889 založil Karl Wittgenstein druhou huť pojmenovanou po jeho manželce Leopoldině Poldina huť, která se specializovala na výrobu ušlechtilých ocelí. Výrobky z nich se do té doby musely do Čech dovážet.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvoj průmyslu ve města byl vázán také na budování dopravních spojení města s Prahou a Kralupy nad Vltavou.

Roku 1898 získalo město dekretem císaře Františka Josefa I. titul „Královské horní město“, což souviselo s rozmachem hornictví mezi lety 1870 – 1898, kdy se v nejbližším okolí města těžilo kvalitní uhlí v 16 dolech.

Ve třetí třetině 19. st. dochází ve městě také k velkému rozvoji stavební činnosti. Do města přišlo velké množství lidí za novými pracovními příležitostmi, což s sebou neslo potřebu vybudování nejen objektů pro bydlení, ale také budov veřejných.

Na dnešním Náměstí Starosty Pavla byl vystavěn nový novorománský kostel Nanebevzetí Panny Marie, byla vystavěna novorenesanční radnice.

Byly vystavěny budovy finanční, spolkové a školy.

Za druhé světové války v roce 1941 byly k městu připojeny obce v blízkém okolí (Kročehlavy, Dubí, Újezd, Rozdělov, Dříň), po válce se oddělily, ale v roce 1946 byly opět připojeny a s nimi ještě Motyčín a Hnidousy, které byly po spojení pojmenovány Švermov.

Po válce a znárodnění průmyslu byl velký důraz kladen na rozvoj těžkého průmyslu. Do Kladna přichází další vlna nových pracovních sil a vzniká potřeba výstavby obytných domů. Bylo postaveno sídliště v Kročehlavech a v Rozdělově. V rozdělovském sídlišti vyrostlo šest třináctiposchodových domů, které byly prohlášeny kulturní památkou.

Poté bylo přemostěno Sítenské údolí a vzniká další sídliště.

V 70. letech došlo k asanaci v části centra města. Bylo zbouráno tzv. Nové Kladno, čtvrť nízkých domů, ve které byly ulice číslovány. Na jejich místě byly vystavěny panelové domy. Další asanace proběhla v osmdesátých letech, kdy byly zbourány domky v okolí gymnázia a na jejich místě také vyrostly panelové domy.

Po ukončení výroby v kladenských ocelárnách a dolech se v okrajových částech Kladna začal rozvíjet lehký průmysl a byly vybudovány nové průmyslové zóny.

Budovy v centru města byly opraveny, město vybuďovalo řadu sportovních areálů, byla vytvořena síť cyklostezek. Byly rekonstruovány staré a vybudovány nové parky.

Postupně se vytrácejí stopy těžkého průmyslu a hornictví, které daly městu v jeho rozsahu vzniknout.